

VII. Презъ седнитѣ години отъ царуването на Иванъ Асѣня II се случило още едно важно събитие, което не е достатъчно изяснено. Проф. Златарски, следъ като разказва за влошениетѣ отношения между папа Григория IX (1227—1241) и българитѣ следъ 1237 год. и за усилията на папата да повдигне кръстоносенъ походъ противъ тѣхъ, завършва: „тъй усърдно проповѣдваниятъ отъ папа Григория IX кръстоносенъ походъ противъ Иванъ Асѣня II не можалъ да се състои“⁸⁷⁾. Въ сѫщностъ, такъвъ кръстоносенъ походъ се състоялъ и то подъ предводителството на имп. Балдуина II⁸⁸⁾. За него дава доста обширни сведения Георги Акрополитъ. Той разказва, че имп. Балдуинъ II, отчаянъ въ борбите за защита на своята империя, се отправилъ да търси помощъ на Западъ. Наистина, той се явилъ при своя сродникъ, френския кралъ Людовика IX Свети (1215—1270), врагъ на византийците, и получилъ помощъ отъ него. Въ кратко време били събрани 60,000 войници французи⁸⁹⁾. Пътуването съ кораби, поради голѣмите разноски, се оказалось неудобно, затова кръстоносците потеглили по сухо. Тѣ преминали презъ Франция, Италия, Маджарско и, презъ Дунава, стигнали българската земя (*τὴς Βουλγαρῶν προσέσχον*). Споредъ Г. Акрополита, владѣтелите на страните, презъ които минавали, се отнасяли добре къмъ кръстоносците, не само заради тѣхъ самите, но и поради омраза спрямо ромеите. Българитѣ, като пренебрегнали сѫществуващия съ никейците договоръ (*τὰς μετὰ Ρωμαίων στούδαις παρενομήτες*), позволили на „франките“ да преминатъ презъ тѣхните предѣли⁹⁰⁾, а привидно показали,

87) Златарски, п. с., сс. 403—405.

88) Чудно е, че покойниятъ нашъ историкъ е пропустналъ да посочи този походъ, още повече, че за него споменува както К. Иречекъ, История на българитѣ, с. 199, така и П. Никовъ, Църковната политика на Иванъ Асенъ II (= БИБ, III. 3. 1930, с. 109 сл.): двамата тѣзи учени, обаче, не указватъ използваниетѣ извори.

89) Погрѣшни сѫ сведенията на Иречекъ, п. с., с. 199, че била събрана „войска отъ 700 рицари и 20,000 коня“, както и на Никовъ, п. с., с. 109, който говори за „700 рицари и 30,000 конници, безъ да се смята пехотата“.

90) Думитѣ на G. Acropolita, ib., p. 58, 14—15: ἀδειαν τοῖς Φράγγοις δεδώκαστ διὰ τὸν ὄρον αὐτὸν διελθεῖν τρέбва да се четатъ не διὰ τὸν ὄρον αὐτὸν „презъ тѣхните планини“ както поправя A. Heisenberg, а διὰ τὸν ὄρον αὐτὸν „презъ тѣхните предѣли“ (вж. четенията къмъ текста, ib., p. 58 ad l. 15). — Ср. Ергасиус, op. с., v. 8296 sqq.